

Blansko čili tisíc let hutnictví

Blansko je zvláštní místo. Přijedete-li jako turista, centrum najdete snadno. Jakmile se tam však ocitnete, váháte, zda jste opravdu ve středu města, nebo je třeba hledat jej o kus dál.

FOTO: PAVEL MODRÁČKA

Náměstí Svobody s budovou radnice a plastikou páru labutí

Zmatení turistovo je na místě. Blanenské centrum má několik náměstí, žádné však není v pravém smyslu centrální a dominantní, jak bývá zvykem u původně středověkých měst (jímž Blansko ovšem také je). Na náměstí Republiky tryská ze země nápaditě řešený vodotrysk, budovy po stranách náměstí však architektonickou lahůdkou nejsou. Smutným památníkem na dobu nedávnou je nevzhledný hotel Dukla, který uzavírá jednu stranu náměstí.

Přes ulici je protáhlé náměstí Wankelovo, upomínající na lékaře a archeologa, který prozkoumal řadu jeskyní Moravského krasu i propast Macochu. Náměstí je osazeno litynovými sochami z druhé poloviny 19. století, které připomínají další nedílnou součást města – hutní průmysl. Byly vyrobeny v Blanských železárnách. V protažení osy náměstí je ve vzdálenosti pár set metrů vidět barokní kostel sv. Martina. Ani toto náměstí však není přirozeným svorníkem centra.

A není jím v zásadě ani náměstí Svobody, na němž stojí v řadě domů budova radnice. Uprostřed náměstí je nevelký park s lavičkami a kašnou s plastikou páru labutí. V parku lze spočinout a příjemně posedět. Jste-li s dětmi, určitě je zaujme bronzové sousoší dvou hříbat, které si potomci budou chtít vyzkoušet osedlat. Hříbata připomínají někdejší zemědělské usedlosti, které v centru města ještě před nějakými čtyřmi desetiletími stávaly, než definitivně ustoupily „pokroku“. Na náměstí je i působivý památník obětem v 1. světové válce.

Staletí hutnické tradice

Dříve, než se vydáme na obchůzku příjemnými zákoutími města, zkusme odpovědět na otázku, jak se stalo, že vzdálenější dějiny jsou dnes v městském centru patrné jen v několika málo odlescích. A to navzdory faktu, že historie Blanskem kráčela aktivně od nejstarších časů.

Je to zřejmě souhrou mnoha faktorů, jež běh města ovlivňovalo a působilo i na jeho podobu. Nejviditelněji do organismu města zasáhl rozvoj průmyslové výroby, který celé místo výrazně proměnil a poznamenal, zvláště v posledních desetiletích, kdy si budovatelé s urbanismem příliš hlavu nelámali. Proto přijíždíte-li do města ve směru od Vyškova, proplétáte se silnicí vedoucí hlubokým údolím, jež lemují strmé zalesněné svahy a skaliska. Romantika však končí s příjezdem na blanenské předměstí. Kopce údolí se zvolna napřimují, zeleň zůstává, do přirozeného prostředí je však najednou vklíněn rozsáhlý komplex řady nevábnych staveb průmyslového areálu, jež lemují hlavní silnici v délce několika kilometrů. Můžete mu uniknout buď tím, že rezignujete na návštěvu Blanska a rychle odbočíte ve směru Moravský kras, který je od města doslova za humny. Druhou možností je vydržet, nevšímat si moc okolí a kolem areálu co možná nejrychleji projet.